

«ԱՓԻՒՌԱՀԱՅ ԿԵՂՆՔԵՐ՝ ԻՆՉՊԵՍ ՈՐ ՏԵՍԱՆՅ»

Posted on July 7, 2018 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Դոկտ. Հրայր Ճեպեճեանի Գիրքին Շնորհահանդէսը

Ազդակ, Պէյրուզ, 30 Յունիս 2018

Երեկ՝ 29 յունիս 2018-ին, երեկոյեան ժամը 7:30-ին, «Ազդակ»-ի «Փիւնիկ» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ դոկտ. Հրայր Ճեպեճեանի «Սփիւռքահայ կեանքեր՝ ինչպէս որ տեսայ» գիրքին շնորհահանդէսը՝ հովանաւորութեամբ Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդ Շահէ եպս. Փանոսեանի:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ Սիլվի Աբելեան: Ան ըսաւ, թէ դոկտ. Հրայր Ճեպեճեանը գրեթէ մնայուն ներկայութիւն մըն է գաղութին մէջ, ուր հաւատարմօրէն կը վերադառնայ նոյնիսկ երբ իր ասպարեզին թելադրանքով ստիպուի շատ յաճախ բացակայիլ՝ հասնելով մեր մոլորակի քիչ մը բոլոր անկիւնները՝ իբրեւ «Աստուածաշնչական ընկերութեան» գործուն քարտուղարներէն մէկը: Միւս կողմէ, ան մնայուն ներկայութիւն մըն է նաեւ սփիւռքահայ մամուլի էջերուն, յատկապէս «Ազդակ»-ին, ուր հաճոյքով կարելի է կարդալ իր ճամբորդական հանդիպումներէն բխող տպաւորութիւնները, որոնք թուղթին կը յանձնուին այնքան կիրթ հայերէնով մը, կոկիկ շարադրութեամբ մը եւ միշտ հետաքրքրող ու առինքնող բովանդակութեամբ, ուր հարազատօրէն, առանց որեւէ բռնազբօսիկ ճիգի կը միաձուլուին հայ ազգայինը, հայ քրիստոնեան եւ հայ մարդը:

Դոկտ. Հրայր Ճեպեճեանի Գիրքին Շնորհահանդէսը

Ազդակ, Պէյրուզ, 30 Յունիս 2018

Երեկ՝ 29 յունիս 2018-ին, երեկոյեան ժամը 7:30-ին, «Ազդակ»-ի «Փիւնիկ» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ դոկտ. Հրայր Ճեպեճեանի «Սփիւռքահայ կեանքեր՝ ինչպէս որ տեսայ» գիրքին շնորհահանդէսը՝ հովանաւորութեամբ Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդ Շահէ եպս. Փանոսեանի:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ Սիլվի Աբելեան: Ան ըսաւ, թէ դոկտ. Հրայր Ճեպեճեանը գրեթէ մնայուն ներկայութիւն մըն է գաղութին մէջ, ուր հաւատարմօրէն կը վերադառնայ նոյնիսկ երբ իր ասպարեզին թելադրանքով ստիպուի շատ յաճախ բացակայիլ՝ հասնելով մեր մոլորակի քիչ մը բոլոր անկիւնները՝ իբրեւ «Աստուածաշնչական ընկերութեան» գործուն քարտուղարներէն մէկը: Միւս կողմէ, ան մնայուն ներկայութիւն մըն է նաեւ սփիւռքահայ մամուլի էջերուն, յատկապէս «Ազդակ»-ին, ուր հաճոյքով կարելի է կարդալ իր ճամբորդական հանդիպումներէն բխող

տպաւորութիւնները, որոնք թուղթին կը յանձնուին այնքան կիրթ հայերէնով մը, կոկիկ շարադրութեամբ մը եւ միշտ հետաքրքրող ու առինքնող բովանդակութեամբ, ուր հարազատօրէն, առանց որեւէ բռնագրօսիկ ճիգի կը միաձուլուին հայ ազգայինը, հայ քրիստոնեան եւ հայ մարդը:

Խօսք առաւ «Ազդակ»-ի գլխաւոր խմբագիր եւ տնօրէն Շահան Գանտահարեան: Ան ըսաւ, որ դոկտ. Հրայր Ճեպէճեանի բոլոր պատումները կը վերաբերին սփիւռքին, սփիւռքահայ կեանքերուն. անոնք կեանքեր են՝ ապրուած ու ապրող կեանքեր, որոնք կը բնութագրեն պատմութեան ճակատագրորոշ իրադարձութիւններուն ձգած ազդեցութիւնը տարբեր սերունդներու վրայ, ինչպէս մարդկային, այնպէս նաեւ ազգային կերտուածքներուն վրայ: Տազնապներ, ձգտումներ, հայկականութիւնը պահելու ապրումներ, ճիգեր, մտահոգութիւններ, անձկութիւններ եւ մանաւանդ յոյսեր: Անոնք բոլորն ալ ներկայացուած են ո՛չ միայն իբրեւ պատումներ կամ պատմուածքներ, այլեւ այս անգամ խորագիրին երկրորդ մասը նկատի ունենալով՝ ինչպէս որ Հրայր Ճեպէճեան ընկալած է զանոնք:

Շ. Գանտահարեան ըսաւ, թէ Հրայր Ճեպէճեանի ներկայացուցած հայկական ընդլայնուած աշխարհագրութեան մէջ տարածուած հայու կերպարները «Հայաստանը մեզի համար տուն է» յայտարարելով կ'ընդգծեն անկախ պետականութեան գոյութեան սփիւռքահայուն վրայ ունեցած ազդեցութիւնը եւ նորովի ըմբռնումը՝ ազգային, հայրենական եւ քաղաքացիական պատկանելիութեան:

Խօսք առաւ Խաչիկ Տետէեան: Ան ըսաւ, թէ Հրայր Ճեպէճեան իր ճանապարհորդութիւններուն, իր աշխատանքին բերումով չէ հետաքրքրուած երկրային հաճոյքներով եւ վայելքով, այլ այդ ճանապարհորդութիւնները վերածած է մարդկային շփումներու, գաղափարներու եւ հարցերու քննարկման ու վերլուծման գործիքի մը, միջոցի մը, իր ծառայական կեանքին մէջ: Ճեպէճեան չի բաւարարուիր խօսելով ու քննարկելով, այլ այդ հանդիպումներն ու փորձառութիւնը կը յանձնէ թուղթին, կը բաժնեկցի այլոց հետ, discourse-ի հարթակ մը ստեղծելու եւ անոր ընդմէջէն լռելեայն իր պատգամը եւ եզրակացութիւնը փոխանցելու:

Ան յայտնեց, որ Հրայր Ճեպէճեանի որոնումներուն կիզակետը եւ առանցքը մարդն է: Փնտռել ու վեր հանել մարդկային գիծը մարդուն մէջ: Նախապաշարուած չէ իր համոզումներուն մէջ: Ան կ'որսայ յոյսը, հայուն յոյսը, մարդ արարածին յոյսը, այսինքն՝ գոյատեւելու, վաղուան նայելու յոյսը՝ իւրաքանչիւր քաղաքի մէջ, ուր կ'այցելէ, իւրաքանչիւր հայու, որ կը հանդիպի, այդ հայ մարդու անցեալէն եկող տառապանքին, ցաւին, պայքարին մէջէն վաղուան լոյսը փնտռելու եւ տեսնելու լաւատեսութիւնը կ'ապրի եւ կ'ապրեցնէ իր ճանապարհորդութիւններուն ընդմէջէն:

Այնուհետեւ խօսք առաւ Ահարոն Շիրտըմեան: Ան նշեց, որ Հրայր Ճեպէճեան իրական կեանքէ առնուած դրուագներով, ճշմարտութեան, արդարութեան, իրաւունքի եւ

ազատութեան տեսանկիւնէն կը վերլուծէ սփիւռքահայուն ազգային, ընկերային, տնտեսական, մշակութային եւ հոգեւոր կեանքի տարբեր շերտեր: Ընթերցողին առջեւ յաճախ կը յայտնուի քամիին հետ ընկերութեան դատապարտուած մենաւոր ուռնիս... Հայու ճակատագիր... Սակայն բարեբախտաբար Հրայր Ճեպեճեանին յօդուածները կ'աւարտին անոր նկարագիրին հարազատ լաւատեսութեամբ:

Ան ըսաւ, որ Հրայր Ճեպեճեան սփիւռքը եւ Հայաստանը կ'ապրի անոնց առօրեայ տագնապներով, տեսիլքներով, քարերով, ձեռագիրներով, աւանդութիւններով եւ յոյզերով: Ան լաւ ճանչցած է մեր ժողովուրդի պատմութիւնը: Պաշտամունքի հասնող սերունի Հայաստանի եւ սփիւռքի, հայ գիրին եւ մշակոյթին նկատմամբ: Անոր վերլուծումներուն մէջ նաեւ ներկայ է մեր եկեղեցւոյ աստուածաբանութիւնը, հաւատքը, ծեսը, մեր եկեղեցւոյ ամբողջ պատմութիւնը, որովհետեւ գիտէ, որ մեր ժողովուրդի կեանքին մէջ մշակոյթը, հաւատքը եւ եկեղեցին սերտօրէն ընդելուզուած են իրարու հետ:

Այնուհետեւ Իրմա Տետեան ապրումով ասմուքեց «Սերմնացանը» կտորը:

Խօսք առաւ հատորի խմբագիր դոկտ. Արտա Ճեպեճեան: Ան ըսաւ, թէ Հրայր Ճեպեճեանի իւրաքանչիւր յօդուածը փաստաթուղթ մըն է, որ կը հաստատէ ո՛չ միայն հայուն ներկայութիւնը աշխարհի հինգ ցամաքամասերուն վրայ, այլ նաեւ կը փաստէ հայուն գոյատեւելու պայքարը, ինքզինք գերազանցելու անխոնջ աշխատանքը, քրիստոնեական հաւատքը պահելու խանդը եւ ազգային դիմագիծը պահպանելու մարմաջը:

Ան ըսաւ. «Իբրեւ Հրայրին կինը եւ հրատարակութեան խմբագիրը, մեծ ուրախութիւն եւ հպարտութիւն է հոս գտնուիլ եւ միասնաբար տօնախմբել մեր հայկականութիւնը, մեր արժէքները, մեր լեզուն, պատմութիւնը, մեր աշխատասիրութիւնը»:

Խօսք առաւ հատորի հեղինակ դոկտ. Հրայր ճեպեճեան: Ան իր խօսքին սկիզբը շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր անոնց, որոնք ճիգ չխնայեցին շնորհահանդեսի կազմակերպման եւ գիրքի հրատարակման ու ներկայացման համար:

Ան ըսաւ, թէ գիրքի կողքի նկարիչը Վարդան Թաշճեանն է: «Երբ կը ճամբորդեմ, սփիւռքի տարածքին գունաւոր հայ իրականութիւններ կը տեսնեմ. մեզի կը միացնէ ծառը, որ մեր հայկական ինքնութիւնն է, մենք այս ծառին շուրջ կը միանանք բոլորս ալ՝ մեր տարբերութիւններով հանդերձ», ըսաւ ան, ապա ներկայացուց պատառիկներ իր ճանապարհորդութիւններէն: Ան ըսաւ, որ բոլորին մէջ կը փնտռէ յոյսը, «Մենք հայապահպանումի մեծ պատերազմի մէջ ենք, իւրաքանչիւր գաղութ մէկ ճակատարամարտ է հայապահպանումի ընդհանուր մեծ պատերազմին մէջ»:

Սրտի խօսքով հանդես եկաւ Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր

դեսպան Սամուել Մկրտչեանը: Ան ըսաւ, թէ հատորին պատմութիւնները միաւորող գաղափարներ ունին, մեր ժողովուրդին առնչուող մտահոգութիւններու գաղափարներ, որոնք կարմիր թելի նման կ'անցնին հատորի բոլոր պատմութիւններով, որովհետեւ մարդկային ճակատագիրներ են, մարդկային կեանքեր՝ սփռուած իրենց լայն աշխարհագրութեամբ: Այս իրողութեան մէջ հայապահպանութեան առանցքային գաղափարը եւ նպատակը մշտապէս պիտի ըլլայ մեր լեզուի պահպանումը եւ սկիզբ հանդիսացող քրիստոնէական հաւատքի պահպանումը:

Սրտի խօսքով հանդէս եկաւ ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ եւ երեսփոխան Յակոբ Բագրատունի: Ան յուշեր պատմեց իր եւ Հրայր Ճեպէճեանի համալսարանական տարիներէն եւ ըսաւ, թէ Ճեպէճեան միշտ ալ խիզախօրէն պաշտպանած է իր կարծիքը, բան մը, որ պատերազմի օրերուն դժուար էր: Այդ խիզախութիւնը զինք մղած է, որպէսզի աշխարհը ճանչնայ՝ Ասիայէն Լատին Ամերիկա, Ծոցի եւ արաբական երկիրներ քրիստոնէութիւն տարածելու: Հրայր Ճեպէճեան այն մարդն է, որուն համար կանխատրամադրութիւններ չկան: Ան իր սկզբունքները կը ներկայացնէ համոզելու բացառիկ կարողութեամբ, այնպէս ինչպէս կը տեսնէ: Ան հաճելի թուելու ճիգ չունի, հաւատացեալ է, բան մը, որ իրեն յաւելեալ ուժ կու տայ, որ իր գործը խիզախութեամբ ու կորովով շարունակէ առանց քծնելու: Ան յայտնեց, որ ինք Հրայր Ճեպէճեանին մէջ տեսած է այն հայը, որ իր հայութեամբ հպարտ է, այն հայը, որ ոգի ի բռին կ'աշխատի հայը հայ պահելու համար: Ճեպէճեան իր ամբողջ ճամբորդութիւններուն ընթացքին հայու փնտռողքը կատարած է, հայութեան պրպտումը կատարած է եւ յաջողած:

Եզրափակիչ խօսքով հանդէս եկաւ Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդ Շահէ Եպս. Փանոսեան, որ երկու ճշմարտութիւններ յայտնեց ներկաներուն. «Առաջին՝ Հրայրը չի կրնար խզուիլ Լիբանանէն ու լիբանանահայութենէն, երկրորդ՝ Հրայրը չի կրնար բաժնուիլ ու անջատուիլ իր բարեկամներէն, ապացոյցը մեր մէջ իր ներկայութիւնն է, որպէսզի մեզի հետ կիսէ իր երկրորդ հատորին ծնունդին առիթով իր ապրած ուրախութիւնը, որպէսզի մենք եւս այդ ուրախութեամբ, առաւել եւս ուռճանանք», եզրափակեց առաջնորդ սրբազան հայրը:

Այնուհետեւ տեղի ունեցաւ գինեծօն, ապա դոկտ. Հրայր Ճեպէճեան իր գիրքերը մակագրեց ներկաներուն:

